

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

**Discurs del rector Juan Luis Gandía Cabedo en
l'acte institucional de la seua investidura.**

València, 20 de maig de 2026

En primer lloc, vull agrair sincerament la vostra assistència a aquest acte, així com també a totes les persones que el segueixen per streaming, des de l'Aula Magna i des d'altres llocs amb diferents dispositius. Es una mostra de l'interés que la Universitat de València desperta en la seua comunitat universitària i també en les institucions que hui ens acompanyen. Permeteu-me també unes paraules d'agraïment per a les persones que des del 14 d'abril passat estan conformant el gabinet del rector, així com a moltes altres que en la seua dedicació i esforç han demostrat un ferm compromís en la nostra institució i sense les quals la preparació i realització d'aquest acte no haguera segut possible. La presa de possessió d'un rector té, inevitablement, una dimensió personal, però és sobretot un acte institucional. Representa la continuïtat d'una universitat que al llarg de la seua centenària història sempre ha mantingut la seua vocació de formar, investigar, preservar el coneixement, ampliar-lo i posar-lo al servei de la societat.

Comparec hui amb respecte, gratitud i plena consciència del significat d'un acte que representa l'acceptació pública d'una responsabilitat davant d'una institució que ens precedeix, que ens supera i que ens compromet. Per això, abans de parlar dels reptes concrets que haurem d'enfrontar, convé reflexionar en la raó de ser i en el que ha de continuar sent la nostra universitat.

Des dels primers estudis generals medievals fins a l'actualitat, la missió de les universitats ha anat evolucionant. La Universitat de València ha sigut protagonista directa d'aquesta evolució històrica, gràcies a la implicació del seu professorat, del estudiantat que s'ha format en les nostres aules, del personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis, i de totes les instal·lacions i infraestructures que s'han fet i es fan servir per a prestar el servei públic de qualitat que mereix la nostra societat.

I en aquesta evolució, vull destacar tres noms propis que formen part de la memòria col·lectiva de la Universitat de València: Joan Lluís Vives, Santiago Ramón y Cajal i Joan Baptista Peset i Aleixandre. Ells representen tres dimensions essencials de la universitat: l'humanisme, la ciència i la responsabilitat cívica.

Joan Lluís Vives ens remet a la tradició humanista que ha acompanyat la Universitat des dels seus orígens. En el seu pensament, l'aprenentatge no es reduïa a la incorporació de coneixements, sinó que implicava formar el judici i comprendre millor la realitat humana i social. Per a Vives, el saber tenia una dimensió moral i cívica, perquè havia d'ajudar les persones a viure amb més responsabilitat i contribuir a una convivència més justa i raonable. En un temps en que la societat disposa de més informació que mai, però no sempre de més comprensió, la universitat ha de continuar sent un espai de raó, de diàleg, de lectura crítica i de formació integral.

La Universitat de València, com estudi general que es, ha de preservar i actualitzar aquesta herència, i aprofitar la diversitat de disciplines que impartim per a contribuir a resoldre problemes rellevants del nostre temps. Des d'aquesta perspectiva, la docència constitueix una de les responsabilitats centrals de la universitat i no pot entendre's com una activitat merament transmissiva.

Ensenyar en la universitat implica posar l'estudiantat en contacte amb coneixements fonamentats, però també amb formes de raonament, mètodes de contrast, llenguatges disciplinaris i criteris d'interpretació de la realitat. La formació universitària ha de combinar exigència acadèmica i igualtat d'oportunitats, amb l'objectiu de formar persones que compreguen problemes complexos, que argumenten amb rigor i criteri, i que assumisquen responsabilitats en els àmbits professionals, socials i cívics en què participaran.

Aquesta tasca adquireix hui una complexitat particular. Les noves generacions accedeixen a la universitat en un context de transformacions tecnològiques accelerades, de canvis profunds en les formes de generació i transmissió de la informació, d'incerteses laborals i també de dificultats personals. La vida universitària presencial continua sent un espai especialment valuós de relació intel·lectual, de debat, de convivència i d'aprenentatge compartit, però ha de conviure amb una incorporació reflexiva de les eines digitals i de la intel·ligència artificial. Aquestes tecnologies ens obliguen a revisar pràctiques docents, formes d'avaluació, procediments de seguiment i garanties d'integritat acadèmica.

La universitat ha d'afrontar aquest procés amb criteri propi, sense por als canvis que poden millorar l'ensenyament, però també sense confondre la innovació amb l'acceptació acrítica de qualsevol novetat tecnològica.

Santiago Ramón y Cajal ens recorda una segona dimensió essencial: la ciència. Cajal va deixar empremta en la Facultat de Medicina de la Universitat de València, on va exercir com a professor en una etapa decisiva de la seua trajectòria. La seua figura representa com poques la confiança en el treball metòdic, en la perseverança i en la capacitat transformadora de la recerca. Ens recorda que un país que no cuida la ciència limita el seu futur, i que una universitat que no investiga deixa incompleta la seua missió. Que la recerca necessita talent, però també temps, estabilitat, serveis de suport, infraestructures i una gestió que no convertisca cada projecte en una carrera d'obstacles.

La Universitat de València és una institució reconeguda y sòlida per la seua activitat investigadora, i per la seua capacitat d'innovar i transferir coneixement. La nostra universitat es troba sempre en els rànquings en posicions capdavanteres, tant el l'àmbit autonòmic com nacional, i es situa en posicions molt destacades en el context europeu i mundial. Aquest reconeixement és motiu de satisfacció, però també de responsabilitat, ja que cap indicador explica per si sol la qualitat d'una institució tan complexa com la nostra, però si pot ajudar a identificar fortaleses i marges de millora.

A més, cal inscriure aquests bons resultats en un sistema universitari públic valencià que ha demostrat capacitat, qualitat i utilitat social. Som institucions diferents, amb trajectòries i especialitzacions pròpies, però compartim una responsabilitat comuna. Per això vull expressar als rectors de les universitats públiques valencianes la meua disposició a treballar conjuntament. El sistema universitari públic valencià és més fort quan coopera, quan identifica objectius compartits i quan sap defensar una visió de conjunt sense diluir la singularitat de cada universitat.

La rellevància de les posicions als rànquings es encara més destacable si la contextualitzem amb relació al finançament que reben les universitats públiques. Com posen de manifest, els informes publicats en 2025 per la Fundació CYD i per l'Associació Europea d'Universitats, Espanya finança les seues universitats per davall dels països amb els quals ens volem comparar i, al mateix temps, els exigeix competir en qualitat docent, en producció científica, en transferència, en captació de recursos europeus, en internacionalització i en presència en rànquings globals. En eixos informes es recorda que, entre 2015 i 2022, la despesa per alumne en universitats a Espanya va créixer en termes reals molt menys que en la mitjana europea i de l'OCDE. I, si observem l'evolució de les universitats públiques presencials, els nivells de finançament de 2023 encara se situaven al voltant d'un 10% per davall dels de 2009 en termes reals, i encara lluny de l'objectiu de l'1% del PIB establert per la Llei Orgànica del Sistema Universitari per a l'any 2030.

Per això aquesta realitat econòmica fa encara més valuosos els resultats que obtenen les universitats públiques del nostre país. Amb un finançament inferior al dels països del nostre entorn, el sistema universitari espanyol manté una presència sòlida en els rànquings, sosté una producció científica rellevant i contribueix de manera decisiva a la cohesió social. La evidència empírica posa de manifest que les universitats públiques espanyoles, i les valencianes amb elles, son el segon sistema universitari públic més eficient d'Europa.

En el cas de la nostra comunitat autònoma, i com el propi Institut Valencià d'Investigacions Econòmiques porta evidenciant reiteradament des de fa més de 15 anys, la contribució social i econòmica del sistema universitari públic valencià més que triplica cada euro que en ell s'inverteix. I he dit inverteix, perquè la despesa pública dedicada a l'educació en general, i a les universitats en particular, ha de considerar-se com una inversió que afecta al present i al futur del nostre país i al seu desenvolupament econòmic, social i cultural.

En aquest sentit vull destacar i reconèixer que en l'última dècada la Generalitat ha fet un esforç significatiu en el finançament de les universitats públiques valencianes, especialment si es posa en relació amb la seua capacitat financera. En aquest context, el nou pla pluriennal de les universitats públiques valencianes per al període 2026-2029 representa un avanç que permet disposar d'un marc financer més estable.

Tot i això, el pla assegura finançament estructural i compensacions vinculades a necessitats ja existents. Lèix de finançament per objectius, previst per la LOSU i necessari per planificar inversions, renovar infraestructures, reforçar plantilles i desplegar estratègies acadèmiques i científiques amb una perspectiva de mitjà i llarg termini, queda condicionat a disponibilitats pressupostàries i a futurs contractes programa.

Per això, la Universitat de València participarà en el diàleg amb la Generalitat i amb la resta d'universitats públiques valencianes amb esperit de col·laboració, aportant dades, criteris i propostes, perquè l'objectiu ha de ser compartit i ha de permetre consolidar un model estable, transparent i suficient. Necessitem un finançament que no es limite a cobrir les necessitats estructurals, sinó que ajude també a impulsar la qualitat de la docència, la recerca, la transferència i la innovació social, la conservació i projecció del patrimoni històric i cultural, la internacionalització, l'equitat i la renovació institucional. President, aquesta necessitat de col·laboració i implicació financera de la Generalitat, també es extensible a la actual negociació del quart conveni col·lectiu del personal laboral de les universitats públiques valencianes.

Joan Baptista Peset i Aleixandre ens condueix a la tercera dimensió: la responsabilitat cívica de la universitat. La Universitat de València és també una institució feta de memòria. Una memòria que ens obliga a reconèixer el treball de moltes generacions que abans de nosaltres han contribuït a fer-la avançar. En aquesta memòria compartida ocupa un lloc singular el rector Peset, metge, científic i servidor públic, afusellat a Paterna per la dictadura franquista. En quatre dies es compliran 85 anys d'aquell assassinat.

Recordar-lo hui és afirmar, amb serenitat, que la Universitat de València només pot ser fidel a la seua història si preserva la llibertat de pensament, la responsabilitat cívica i els valors democràtics.

El rector Peset representa, d'una manera especialment intensa, la unió entre ciència, universitat i compromís públic. I aquesta unió continua interpel·lant-nos. La universitat no ha de confondre mai el compromís amb la consigna, ni la prudència institucional amb la indiferència. El seu valor ha de nàixer del coneixement, del rigor, de la llibertat acadèmica i del servei a la societat. En temps de polarització, de desinformació, de simplificacions interessades i de excés de soroll en la escena pública, la universitat ha de defensar la complexitat, el matís, l'argument i l'evidència.

Aquesta memòria institucional també ens convida a reconèixer la continuïtat del treball universitari. En primer lloc, vull expressar, amb la consideració institucional que mereix, el reconeixement a la rectora Maria Vicenta Mestre per la responsabilitat assumida. En aquests anys la nostra institució ha continuat per la senda que porta transitant des de fa dècades, que no es altra que la de treballar per fer una universitat pública, de qualitat i al servei de la societat a la qual ens deguem com a servei públic.

Aquest reconeixement s'estén també a l'equip rectoral que l'ha acompanyada. Amb algunes de les persones que el conformaren he compartit responsabilitats, treball, compromís institucional, i entre nosaltres ha sorgit una amistat que s'ha enfortit amb el pas del temps. Moltes gràcies per la vostra dedicació personal i professional a la nostra estimada universitat.

Mereixeu tot el reconeixement i el respecte institucional per la vostra implicació i per haver assumit responsabilitats de govern. Aquest agraïment es extensible a totes les persones que, des dels centres, els departaments, els serveis, les unitats administratives, els instituts, les biblioteques, els laboratoris i les estructures de gestió, han fet i fan possible que la Universitat continue avançant.

Agraïsc també la confiança de la comunitat universitària, expressada en un procés electoral plural, intens i democràtic. Les eleccions al rectorat permeten contrastar projectes, prioritats i sensibilitats diferents. Per això agraïsc el sentit institucional de totes les persones que varen formar part d'aquest debat universitari i, en particular, el de la professora Ángeles Solanes, i el dels professors Carles Padilla i Francisco Ródenas. Una universitat s'enforteix quan hi ha deliberació i discrepància, però també sentit del deure institucional. Aquesta és la disposició amb què assumisc el mandat, amb la voluntat de governar per al conjunt de la comunitat universitària i amb la convicció que la pluralitat no és un obstacle per al govern, sinó una condició de la seua legitimitat.

Permeteu-me també unes paraules personals, perquè cap trajectòria professional és només individual. En moments com aquest, la vida institucional i la vida personal s'entrecruen, i un comprén encara més que cap responsabilitat pública es pot exercir sense una xarxa íntima de suport, afecte i memòria.

Pense hui en els meus pares, que ja no són entre nosaltres. D'ells vaig aprendre el valor de l'esforç, de la responsabilitat i de la paraula donada. Vull tindre un record emocionat per a ma mare, que va faltar fa dos anys, pel seu exemple i pel seu amor incondicional tant a mi com als meus germans ací presents, que ens ha fet ser com som. També tinc hui un record per als meus sogres, i de manera particular per al meu sogre, que va morir sobtadament en plena campanya electoral, i que estava convençut que estaria al lloc que ara mateix estic.

També vull tindre unes paraules de profund agraïment a la meua dona i a les meues filles i fill. El vostre amor, la vostra comprensió i el vostre suport, m'han permès ser millor persona i romandre ferm en les meues conviccions i creences. No seria qui soc, i el que soc, si no fora per vosaltres.

Si Vives ens recorda la formació integral, Cajal la importància de la ciència i Peset la responsabilitat cívica, hem d'afegir una quarta dimensió que vinculada a l'equitat, mostra la capacitat de la Universitat per reconèixer la diversitat, eliminar barreres i garantir oportunitats reals per a totes les persones. I quin millor nom propi per a representar aquesta dimensió que el de Olimpia Arozena. Ella va ser la primera professora d'aquesta universitat i des de 2017 el seu quadre forma part de la galeria de persones il·lustres que decoren les parets d'aquest paranimf.

La seua trajectòria ens parla d'obertura, de talent i de compromís amb el coneixement, però també d'una ferida que forma part de la nostra memòria universitària, perquè va ser represaliada i apartada del claustre del professorat.

Al evocar a Olimpia Arozena vull expressar el compromís amb una manera de ser comunitat universitària, que no exclou ni margina, que inclou i s'enriqueix amb la diversitat i per tant afecta a la orientació de govern i la forma d'entendre els reptes que tenim per davant.

Són reptes amplis, interdependents, que no es resoldran amb una sola decisió o acció política, sinó amb treball continuat i col·lectiu, amb criteris compartits i amb capacitat d'adaptació, i sense perdre mai el sentit humà del servei públic.

Per això, i complint un compromís que vaig expressar reiteradament en la campanya electoral, en la primera reunió del nou equip rectoral hem aprovat un Codi de Bon Govern del Rectorat. Un instrument d'autoregulació institucional que estableix criteris comuns d'actuació per a les persones que exercim responsabilitats executives i directives vinculades al Rectorat, amb la finalitat de contribuir a millorar la qualitat del govern universitari i reforçar la confiança de la comunitat universitària i de la societat en la institució.

Representa una manera de governar basada en la integritat institucional, la transparència, la deliberació informada, la responsabilitat i el respecte als òrgans de representació i a les competències de cada àmbit. El bon govern exigeix informació clara, útil i accessible; exigeix escoltar abans de decidir, motivar les decisions adoptades i retre comptes amb normalitat davant la comunitat universitària.

Un altre dels grans reptes que haurem d'afrontar és el relleu generacional de les nostres plantilles. La Universitat de València, com el conjunt de les universitats públiques, viurà en els propers anys un procés intens de jubilacions que afectarà de manera especial al professorat, però també al personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis. Aquest procés haurà de ser planificat amb rigor i amb visió de futur, atenent les necessitats docents, investigadores i de gestió de cada àmbit, però també garantint criteris d'equitat, transparència i responsabilitat, facilitant la incorporació de talent jove i la captació de perfils consolidats quan siga possible, per a assegurar que la Universitat manté la qualitat del servei públic que presta.

En aquest repte ens juguem una part important del futur de la institució. Per això, la renovació generacional haurà de formar part d'una estratègia compartida amb els departaments, els centres, els instituts, els serveis i la representació del personal. La Universitat que volem construir dependrà, en bona mesura, de com siguem capaços de cuidar les persones que han sostingut la institució durant dècades i de com obrim espai a les generacions que hauran de donar-li continuïtat.

La renovació institucional que necessitem es un repte que no pot limitar-se a la incorporació de noves tecnologies, perquè és també una qüestió organitzativa, social i cultural. Hem d'avançar cap a processos més clars, serveis millor coordinats, decisions més ben explicades, dades que ajuden realment a governar i espais de participació que siguen efectius. La tecnologia ha d'estar al servei de les persones, i la digitalització ha de significar fer més senzilla, més segura i més eficient la vida universitària, no afegir complexitat i entrebancs a qui estudia, investiga, ensenya o gestiona cada dia la institució.

Els reptes que hem d'enfrontar tenen, a més, una dimensió territorial, lingüística, internacional i profundament social. La Universitat de València és valenciana, pública i oberta al món. El valencià forma part de la nostra identitat institucional i de la nostra responsabilitat acadèmica, com una llengua de coneixement, de convivència i de projecció pública. La internacionalització, per la seua banda, forma part de la qualitat del coneixement i de la cooperació científica, i ha de ser també una oportunitat més inclusiva, més accessible i més oberta a tota la comunitat universitària.

Però una universitat pública només pot projectar-se al món amb sentit si manté una mirada atenta sobre les persones que la formen i sobre el territori al qual serveix. La igualtat, la diversitat, la inclusió i l'accessibilitat han de ser valors presents en la vida quotidiana de la institució, en les aules, en els laboratoris, en els serveis, en els campus i en la manera com ens relacionem. Una universitat pública ha de reconèixer la diversitat de trajectòries, d'orígens, de capacitats i de circumstàncies vitals, i ha de treballar per reduir desigualtats, prevenir qualsevol forma de discriminació i fer possible que ningú quede al marge de l'experiència universitària.

Aquest compromís s'estén també al benestar de la comunitat universitària, a la vida saludable, a la cultura, a l'activitat física, a la cooperació i a la defensa dels drets humans. Són dimensions que expressen una manera d'entendre la Universitat com un espai de coneixement, però també de convivència, de cura, de responsabilitat social i de participació.

El nostre arrelament social ens obliga a mirar el territori amb atenció, a entendre les seues necessitats i a contribuir, des del coneixement, a un desenvolupament més just, més sostenible i més cohesionat. I ens obliga també a fer-ho des d'una Universitat que siga plural, accessible i respectuosa, capaç d'acollir la diferència i de convertir-la en una font de qualitat democràtica, acadèmica i humana.

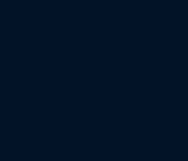
Per afrontar totes els reptes que tenim per davant, al nou equip de govern li demane allò que ja hem començat a compartir: accessibilitat, proximitat, rigor, prudència, capacitat d'escolta, sentit institucional, cultura de treball i lleialtat a la Universitat. Governar no és ocupar un espai; és assumir una obligació. Cap responsabilitat de govern té sentit si no es posa al servei de la institució i de les persones que la formen. I no hem d'oblidar mai que la nostra universitat està per damunt de tots i cadascun de nosaltres. La rebem d'altres i tenim la responsabilitat de lliurar-la millor a les generacions que vindran, amb més capacitat per afrontar els reptes del seu temps, més justa en les seues decisions, més eficient en el servei que presta, més lliure en el pensament, més cohesionada com a comunitat i més conscient del paper que li correspon en la societat valenciana.

A la comunitat universitària vull dir-li que aquest rectorat vol obrir una etapa de confiança, i que per a aconseguir-la caldrà fer-ho cada dia amb fets, complint els compromisos, explicant les decisions, reconeguen les dificultats quan apareixen, escoltant abans de decidir i rectificanc quan siga necessari. Per això també vos demane col·laboració, comprensió i paciència, perquè son i seran moltes les dificultats que tindrem que superar, però sempre amb el convenciment de que amb vosaltres, ho aconseguirem.

En arribar al final d'aquestes paraules, crec que és important recordar que assumir el Rectorat obliga a mirar més enllà del mandat. La Universitat no ens pertany; la servim durant un temps, i hem de procurar que avance amb solidesa, que siga més oberta, que millore la seua capacitat per complir les seues missions i que es mantinga fidel als valors que li donen sentit.

Aquesta és la manera com entenc el compromís que hui assumisc. Amb gratitud per tot el que hem rebut, amb respecte per totes les persones que han fet possible aquesta institució, i amb la voluntat de treballar perquè la Universitat de València continue sent un espai de coneixement, de llibertat, de responsabilitat pública i d'esperança compartida.

Moltes gràcies.

VNIVERSITAT
ID VALÈNCIA